

# МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

## РЕГЛАМЕНТ ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА НАЦИОНАЛНО СЪСТЕЗАНИЕ „ПРАКТИЧНИ ФИНАНСИ“ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА

---

Настоящият регламент урежда правилата за организиране и провеждане на национално състезание „Практични финанси“ през учебната 2025/2026 година и е разработен въз основа на Правилата, утвърдени със Заповед № РД 09-2784/29.10.2019 г. (изменена и допълнена със Заповед № РД 09-474/25.02.2021 г., допълнена със Заповед № РД 09-1248/14.06.2021 г., изменена и допълнена със Заповед № РД 09-2454/23.02.2022 г., изменена и допълнена със Заповед № РД 09-3084/17.05.2022 г. и изменена и допълнена със Заповед № РД 09- 4129/14.12.2023 г.) за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и на националните състезания в държавните, в общинските, в частните училища и в чуждестранните училища на територията на Република България и Приложение № 2 на Заповед № РД09-2075/26.08.2025 г. на министъра на образованието и науката за определяне на графици за провеждане на ученическите олимпиади и национални състезания през учебната 2025/2026 година.

### **I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

#### **1.1. Кратко описание на състезанието**

„Практични финанси“ е състезание по предприемачество с фокус върху управлението на личните финанси като неразделна част от компетентността „инициативност и предприемчивост“. Състезанието цели да мобилизира личния потенциал на участниците, насочвайки техните усилия върху усвояването на култура на поведение, начин на мислене и подходи за действие по отношение на класически и актуални проблеми на управлението на личните финанси, включително и чрез използване на новите технологии.

В хода на състезанието ученици от I и II гимназиален етап, разпределени в две състезателни групи, се конкурират при решаването на комплексен тест и предлагането на решение на казус в областта на управлението на личните финанси чрез създаване на продукт или услуга, предназначени за справяне с конкретни житейски финансови ситуации и за вземане на финансови решения.

#### **1.2. Образователен принос от участието в състезанието**

Състезателните теми дават възможност на учениците да:

- търсят и обработват информация, като акцентът е поставен върху динамиката на средата и непредвидимостта на промените в нея като ключов фактор за

необходимостта от повишаване на финансовата грамотност, култура и осъзнатост на финансовите решения на отделния индивид, от една страна, а от друга – за нарастваща потребност от развиване и диференциране на предлаганите финансови продукти и услуги (извършват проучвания и обосновки);

- дискутират и развиват критичното си и проблемно мислене по отношение на управлението на личните финанси;
- оформят и представят идеи, концепции и тези в областта на управлението на личните финанси;
- комуникират с разнообразни аудитории (връстници, учители, обучители, експерти от практиката) – присъствено и онлайн, вербално и невербално;
- прилагат принципите на деловата кореспонденция и оформлението на документи;
- работят самостоятелно и в екип за създаването на решение на конкретен казус по отношение на личните финанси, използването на финансови продукти и услуги и/или усъвършенстването на същите чрез включване на новите технологии в тях с цел адекватен отговор на финансовите нужди и потребности на хората;
- бъдат разумни и отговорни към управлението на личните си финанси, да бъдат изобретателни, да решават ситуационни проблеми на финансовото планиране и управление и да се адаптират бързо към промените в средата;
- поемат инициатива и да бъдат отговорни към своето и на околните финансово бъдеще и качество на живот чрез вземането на адекватни финансови решения;
- генерират идеи, развиват и обосновават концепции по отношение на планирането на финансовото си бъдеще;
- обмислят финансови житейски ситуации от различни гледни точки, формулират и отстояват собствени предложения и вземат финансови решения;
- използват технологии с цел постигане на по-добри резултати;
- търсят, сравняват и използват различни финансови продукти и услуги;
- опознават и прилагат разнообразни технологични и софтуерни решения за визуализация и презентиране на информация;
- представят идеите си в конкурентна среда на национално ниво и пред експерти от практиката.

## **II. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ**

### **2.1. Организационни роли и отговорности**

Националното състезание „Практични финанси“ се организира от Министерството на образованието и науката (МОН) съвместно с фондация „Джуниър Ачийвмънт България“ (Споразумение за сътрудничество и партньорство Д01-67/20.02.2023 г.).

### **2.1.1. Национална комисия**

Министърът на образованието и науката със заповед определя състава на Националната комисия, в която се включват университетски преподаватели, учители, експерти във финансовия сектор, консултанти и експерти към фондация „Джунийър Ачийвмънт България“.

Членовете на Националната комисия не предоставят обучение на ученици за участие в състезанието срещу заплащане, ако то е от името и за сметка на учениците, включително и със средства на училищното настоятелство и при получаване на заповедта за участие в Националната комисия удостоверяват с декларация отсъствието на обстоятелства, които биха довели до нарушаване на принципа за обективно оценяване и за неразпространение на информация, свързана със задачите и тестовите въпроси, преди тяхното официално обявяване.

Националната комисия:

- разработва регламент на състезанието, който, подписан от председателя на комисията, се представя на експерта по предприемачество в МОН не по-късно от 15 работни дни след датата на издаване на заповедта за Националната комисия;
- съставя задачите за състезанието;
- изготвя и прилага критерии за оценяване;
- по време на I кръг на състезанието оценява писмените работи на участниците;
- по време на II кръг на състезанието е жури, което оценява публично представените решения на учениците;
- класира учениците и изготвя протоколи за индивидуално и екипно класиране по състезателни групи.

**Председателят съгласува с всеки от членовете на Националната комисия разпределението на задълженията в изпълнение на гореизброените дейности.**

### **2.1.2. Експерт по предприемачество в МОН**

Експертът по предприемачество в МОН методически ръководи дейностите, свързани с организирането и провеждането на състезанието.

### **2.1.3. Училище домакин на националния кръг**

Директорът на институцията, определена за домакин на националния кръг на състезанието, създава условия за провеждането му, като определя екип за координация и комуникация с оперативния организатор на състезанието. Екипът на училището домакин осигурява финансово-счетоводните процеси и административно-организационните дейности, включително:

- публикуване на информация за различните етапи на състезанието на своя интернет сайт;

- оповестяване на резултатите на учениците от националния кръг (индивидуално и екипно класиране), след като същите са публикувани на електронната страница на МОН;
- заличаване от сайта на училището на публикуваните протоколи с резултатите от националния кръг на състезанието в края на учебната година;
- подписване на граждански договори и изплащане на възнаграждения на служебно ангажираните лица за провеждане на състезанието съгласно регламента;
- осигуряване на помещения и консумативи за провеждане на II кръг в присъствен формат на територията на училището домакин;
- осигуряване и спедиция (с приемно-предавателен протокол) на награди;
- подпомане технически и организационно работата на Националната комисия по време на II кръг;
- извършване и възстановяване на разходи съгласно план-сметката за финансовото осигуряване на националните ученически олимпиади и състезания.

#### **2.1.4. Оперативен организатор на състезанието**

Оперативен организатор на състезанието е фондация „Джуниър Ачийвмънт България“, която, следвайки методическите насоки на експерта по предприемачество в МОН и при спазване на настоящия регламент, изпълнява дейностите по непосредствено планиране, организиране и реализация на етапите на състезанието, като:

- изготвя правила за регистрация и ги изпраща на училищата, като едновременно с това ги публикува и на интернет страницата си;
- публикува правилата за регистрация и участие в състезанието на интернет страницата си;
- извършва информационно, техническо, ресурсно и логистично обезпечаване на дейностите за реализация на състезанието, вкл. достъп до и управление на информационни платформи, автоматизирани системи и дигитални инструменти и др.;
- подпомага технически и организационно работата на Националната комисия по време на I кръг;
- осигурява участието на ментори за работа с екипите във финалния кръг на състезанието и координира комуникацията и обучението на менторите в дните преди финалния кръг;
- информира за етапите на състезанието само чрез своя интернет сайт.

## 2.2. Право на участие

В състезанието участват ученици от VIII до XII клас, разпределени в две състезателни групи:

- *първа състезателна група* – ученици, които през настоящата учебна година са в VIII, IX или X клас;
- *втора състезателна група* – ученици, които през настоящата учебна година са в XI или XII клас.

Учениците се ръководят от учител(и) от съответното училище.

## 2.3. Кръгове и график за провеждане на състезанието

Националното състезание „Практични финанси“ се провежда в два национални кръга.

- I кръг – индивидуално участие в онлайн среда след задължителна регистрация.
- II кръг – екипно участие в присъствен формат. Допуска се провеждане на този кръг в онлайн среда, ако съществуват извънредни обстоятелства, които налагат това.

Състезанието се провежда по график, както следва:

Етап	Време за провеждане
Регистрация за участие	22 януари 2026 г. – 19 февруари 2026 г. Краен срок: 19 февруари 2026 г. до 23:59 ч.
I кръг (онлайн)	12 март 2026 г., от 15:00 ч.: решаване на онлайн тест
Обявяване на резултати от I кръг и формат за провеждане на II кръг	до 19 март 2026 г. (23:59 ч.)
Потвърждаване на участие във II кръг	до 10 април 2026 г. (23:59 ч.)
II кръг (присъствен или онлайн)	от 17 до 19 април 2026 г.

## III. ФОРМАТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

### 3.1. Регистрация за участие

Откриването на регистрацията се обявява с **официално писмо покана** за включване в състезанието до училищните ръководства и учителите на всички училища в страната.

Поканата съдържа линк към електронен регистрационен формуляр. Учениците се регистрират за участие в състезанието **от ръководещите ги учители** чрез попълване на **електронен формуляр на български език**, в който отразяват контактната информация на

учениците - поотделно за всеки ученик - и информацията за декларираните данни съобразно насоките в писмото покана. Оперативният организатор не носи отговорност за неправилно попълнени данни при регистрация на ученици или дублирана регистрация на ученик с различаваща се информация, което може да доведе до последващо отпадане на същия от състезанието.

Поканата за регистрация за участие в националното състезание се публикува на интернет страницата на оперативния организатор на състезанието (в секция „Новини“) и на страницата на училището домакин, като се разпространява и чрез други комуникационни канали, вкл. в социалните мрежи.

За участието в състезанието ученикът, в случай че има навършени 16 години, или съответно родителят/настойникът/попечителят, носещ родителска отговорност за ученика, предварително подава до директора на училището, в което се обучава, **Декларация за информираност и съгласие по образец** (*Приложение № 2/Приложение № 3* към Заповед № РД 09-2784/29.10.2019 г., изменена и допълнена със Заповед № РД 09-474/25.02.2021 г., допълнена със Заповед № РД 09-1248/14.06.2021 г., изменена и допълнена със Заповед № РД 09-2454/23.02.2022 г., изменена и допълнена със Заповед № РД 09-3084/17.05.2022 г. и изменена и допълнена със Заповед № РД 09-4129/14.12.2023 г. на министъра на образованието и науката)

Учениците, изразили несъгласие за публикуване на резултатите им от състезанието, получават фиктивен номер от училището, в което са подали декларацията. Не по-късно от 22.02.2026 г. всяко училище, генерирало фиктивни номера, подава информация за тях в табличен вид (област, община, населено място, име на училището, трите имена на ученика, клас и фиктивен номер) до училището домакин на състезанието. До 02.03.2026 г. училището домакин изпраща на експерта в МОН обобщена справка за генерираните фиктивни номера за това състезание във всички региони в табличен вид (област, община, населено място, име на училището, трите имена на ученика, клас и фиктивен номер).

Декларациите за информираност и съгласие се съхраняват в училището две години след изтичане на учебната година, в която е проведено състезанието, след което се унищожават по сигурен начин.

## **3.2. I кръг**

### **3.2.1. Общо описание**

По време на I кръг участниците във всяка състезателна група решават **онлайн тест**. Тестът съдържа **25 задачи от затворен тип**. Времето за работа е **50 минути**. Задачите се оценяват с различен брой точки съобразно степента на трудност по критерии, определени от Националната комисия. Точките към всяка задача са видими по време на решаване на теста, като максималният брой точки при правилно решаване на всички задачи е 100. В условието им могат да се съдържат графики, таблици, казусни ситуации и елементи на вземане на решения, анализ и критична оценка на ситуации заедно със задачи за проверка на теоретични знания за основни понятия от управлението на личните финанси в следните

тематични области: *Движение на парите в икономиката; Образование, кариера, доход; Житейски събития; Ролята на държавата; Бюджетиране; Спестявания; Дълг; Платежни услуги; Инвестиране; Пенсиониране; Управление на риска; Разумен потребител.*

Не по-късно от 5 дни преди началото на I кръг всички регистрирани участници получават по имейл инструкции за неговото провеждане.

### **3.2.2. Провеждане**

В деня на провеждане на I кръг регистрираните участници получават достъп до онлайн теста според графика на състезанието и предварително изпратените инструкции. Онлайн тестът се активира и деактивира едновременно за всички участници. Допуска се промяна в началния, респективно – крайния час на активиране и деактивиране на онлайн теста при непреодолими технически проблеми от страна на оперативния организатор.

Отговорност на училищните ръководства е да осигурят условия за самостоятелна работа и равнопоставеност на учениците, когато участието се извършва на територията на училището, в т.ч. и техническа инфраструктура за участие в I кръг – стабилен достъп до интернет, компютър/лаптоп, мишка. При участие от вкъщи отговорността за техническото обезпечаване е на участника. При прекъсване на достъпа до интернет по време на I кръг участието на ученика в състезанието се преустановява по технически причини.

Националната комисия изготвя справка за успешно предадените онлайн тестове. На база резултатите от решените тестове се изготвя класиране на индивидуални участници за всяка състезателна група, които да се включат във II кръг. Протоколът с допуснатите до участие във II кръг включва и резерви. При наличие на участници с равен брой точки право на участие в следващия етап на националното състезание получават първите по време на предаване на онлайн теста. Учениците, които са класирани за участие във II кръг, и техните ръководители получават информация за това по имейл. Същата информация се публикува на страницата на оперативния организатор и на училището домакин.

## **3.3. II кръг**

### **3.3.1. Общо описание**

II кръг на състезанието се провежда под формата на финансов иновационен лагер в рамките на три дни и предполага екипна работа върху казус, който е насочен към управлението на личните финанси и е различен за първа и втора група.

При провеждане на II кръг **в присъствен формат** право на участие в него получават първите 40 ученици във всяка състезателна група, които са постигнали най-висок брой точки от решаването на теста от I кръг. Разходите за командировка на участниците и техните ръководители – дневни, пътни и квартирни (до гр. София и обратно и в рамките на гр. София), се осигуряват от изпращащото училище.

При провеждане на II кръг **в онлайн формат** (в платформата ZOOM) право на участие в него получават първите 40 ученици във всяка състезателна група, които са постигнали

най-висок брой точки от решаването на теста в I кръг. Участниците получават предварително необходимата организационна и техническа информация, като в програмата се предвижда допълнително време за технически тест.

### **3.3.2. Провеждане**

Първият ден на провеждане започва с официално откриване и техническа конференция. Участниците в двете състезателни групи се разпределят предварително в екипи. Когато е възможно, в един и същи екип не се разпределят ученици от един и същи клас, едно и също училище и/или един и същи град. Позволено е използването на мобилни телефони, компютри, търсенето на информация в интернет и консултирането с ментори, които се осигуряват за всеки екип. Казусът се представя пред участниците и се дават насоки за начина на представяне на разработеното решение. Екипите получават на хартиен носител изискванията за оформяне на своите презентации и критериите за оценка на тяхното цялостно представяне.

Вторият кръг завършва с презентиране на работата на ученическите екипи пред публика (останалите участници в състезанието) и пред Националната комисия, която е жури на третия ден от състезанието. Първи презентират екипите от първа състезателна група, последвани от екипите от втора състезателна група. Всеки екип презентира в рамките на 5 минути, като се дава възможност за уточняващи въпроси на журито в рамките на 3 минути. След изтичане на 5 минути за презентацията представянето се прекъсва.

## **IV. ОЦЕНЯВАНЕ И КЛАСИРАНЕ**

Оценяването на учениците се извършва от Националната комисия, като се осигурява технически от експерти от „Джунйър Ачийвмънт България“. Класирането е индивидуално и екипно, като се изготвя поотделно за първа и за втора група. Оценката на комисията е окончателна и не подлежи на обжалване и промяна. Резултатите от индивидуалното и екипното класиране се отразяват в протоколи, подписани от председателя и членовете на Националната комисия. Писмените работи на учениците, протоколите и индивидуалните оценъчни карти, подписани собственоръчно или с електронен подпис, се съхраняват от експерта по предприемачество в МОН до края на учебната година, в която се провежда състезанието. Протоколите се публикуват на страницата на МОН в рубриката „Олимпиади и състезания“ - „Класиране“. Класирането се обявява и на сайта на училището домакин, както и на интернет страницата на оперативния организатор на състезанието, които имат ангажимента след края на учебната година да заличат протоколите от страниците си в съответствие с т. 85.5 от Правилата за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и на националните състезания

#### **4.1. Индивидуално класиране**

Индивидуалното класиране се формира като сума от постигнатите резултати от участниците при решаване на онлайн теста в I кръг и точките на отбора на участника във II кръг.

Ученикът, постигнал най-висок брой точки от окончателното индивидуално класиране, е национален победител. Второ и трето място се заемат от следващите с най-висок резултат.

При наличие на ученици с равен брой точки от двата кръга се вземат предвид точките от първи кръг. В случай че точките от първи кръг са равни, се взема предвид времето за решаване на теста.

Учениците от двете състезателни групи, които са класирани на първо, второ и трето място, получават грамота и предметна награда, осигурени от МОН. Учениците, класирани на първо, второ или трето място в състезанието, което е включено в раздел II на Програмата с мерки за закрила на деца с изявени дарби за съответната календарна година, придобиват право на едногодишна стипендия при спазване на изискванията на Наредбата за условията и реда за закрила на деца с изявени дарби.

Учениците, класирани на първо и второ място във всяка от двете състезателни групи, ще бъдат включени в разширения отбор за Международната олимпиада по икономика.

#### **4.2. Екипно класиране**

Екипното класиране се формира, като всеки от членовете на журито оценява представянето на екипите в индивидуална оценъчна карта по три критерия, за всеки от които се присъждат точки, както следва:

- **КАЧЕСТВО НА РЕШЕНИЕТО:** иновативност – 25 т.; приложимост – 25 т.; обществена полза – 20 т.;
- **ПРЕДСТАВЯНЕ:** презентация и екипна работа – 20 т.;
- **ВЪПРОСИ НА ЖУРИТО:** отговори – 10 т.

Финалната оценка на всеки екип се изчислява, като бъдат сумирани оценките от индивидуалните оценъчни карти на всеки от членовете на журито. Екипното класиране за всяка от състезателните групи се изготвя, като се ранжират финалните оценки на отделните екипи. Национален победител е отборът с най-висок брой точки от II кръг. Второ и трето място в националното класиране се заемат от следващите екипи с най-висок резултат съгласно присъдения им брой точки. Учениците, чиито отбори са класирани на първо, второ и трето място, получават грамоти и предметни награди, осигурени от МОН.

Всички участници, допуснати до II кръг, и техните ръководители получават сертификати за участие.

## **V. МЕРКИ ЗА ЗАКРИЛА НА НЕПЪЛНОЛЕТНИ ЛИЦА**

5.1. При работата си по организация и провеждане на Националното състезание „Практични финанси” Националната комисия, оперативният организатор и училището домакин изпълняват правилата и политиките за закрила на непълнолетни лица.

5.2. Във връзка с 5.1. не се допускат за участие във II кръг на състезанието непълнолетни ученици, непридружени от учител или родител/настойник/попечител, които носят отговорност за учениците.

**НАЦИОНАЛНА КОМИСИЯ**